

2 בינואר 2024

החלוץ שלפני המחנה - בנק ישראל מוריד ריבית

- הועדה המוניתרית החליטה על הורדת ריבית של 0.25% לרמה של 4.5%, כצעד מקדמי שנועד לסייע למשקי הבית והעסקים.
- נראה כי, בהשוואה לסוף נובמבר, בנק ישראל פחות מוטרד מהאינפלציה, ומעריך כי השפעת המלחמה על האינפלציה מרסנת.
- תוואי הריבית במהלך השנה יהיה בהתאם להמשך התכנסות האינפלציה ליעדה, המשך היציבות בשווקים הפיננסיים, הפעילות הכלכלית והמדיניות הפיסקלית, שזוכה למקום מרכזי בהודעה.
- אנו מוסיפים להעריך כי הורדת הריבית במהלך השנה תהיה מתונה והדרגתית עד רמה של 4%, בניגוד לשווקים שצופים הפחתה חדה.

כפי שצפינו, בנק ישראל הוריד את הריבית ב-0.25%, ומסמן כי הפחתת הריבית במהלך השנה תהיה איטית. בהשוואה להודעה מסוף נובמבר, בנק ישראל פחות מוטרד מהאינפלציה. להערכתנו השפעת המלחמה על האינפלציה היא מרסנת, כאשר גורמי הביקוש הממתנים את האינפלציה חזקים מגורמי ההיצע (כדוגמת, החות'ים) שעשויים להאיץ אותה. יתרה מכך, הייסוף המשמעותי של השקל לאחרונה ימתן את האינפלציה. תחזית האינפלציה של בנק ישראל ללא שינוי ועומדת על 2.4%.

כמו כן, בנק ישראל מייחס חשיבות גבוהה לעובדה שגורמים שונים במשק מעריכים כי האינפלציה תשוב ליעדה כבר במהלך הרבעון הראשון, וגם הציפיות מהשוק לטווחים הארוכים יותר מצויות בתוך היעד. הערכות אלו מספקות לבנק ישראל מידע חשוב לאופן בו השחקנים בשוק רואים את המצב הכלכלי, וכן משקפות את האמינות שמייחסים השווקים למדיניות המוניתרית.

באשר לתחזיות חטיבת המחקר, התחזית נבנתה תחת ההנחה שההשפעה הכלכלית הישירה של המלחמה הגיעה לשיאה ברבעון הרביעי של 2023, ושהמלחמה תמשך עד לסוף 2024 אך בעצימות הולכת ופוחתת, ותתרכז בעיקר בחזית הדרומית. בהתאם, התוצר צפוי לצמוח בשיעור של 2% בכל אחת מהשנים 2023-24, וב-5% בשנת 2025 במקביל, שיעור האבטלה הממוצע ב-2024 צפוי להיות גבוה ב-1.7% בהשוואה ל-2022, וב-2025 צפויה ירידה לרמה נמוכה מזו ששררה ב-2022.

כצפוי, המדיניות הפיסקלית תפסה מקום מרכזי בהודעה ובדברי הנגיד, תוך דגש על הצורך בהצגת מתווה יורד של יחס חוב-תוצר מ-2025 ואילך, כאשר לשם כך נדרשות התאמות לתקציב מצד ההוצאות וההכנסות כאחד, כבר מ-2024. עם זאת, הנגיד רוצה לראות בתקציב גם את הנושאים שתורמים לצמיחה בכל שכבות האוכלוסיה, ולא רק את הירידה ביחס חוב-תוצר.

להערכת חטיבת המחקר, בהנחה שהממשלה תקבע את ההתאמות הנדרשות בתקציב 2025 כבר בשנת 2024, ותממש חלק ניכר מהן כבר השנה, הגירעון צפוי לעמוד השנה על 5.7% תוצר (4% ב-2023), ולרדת ל-3.8% ב-2025. יחס חוב תוצר צפוי לעמוד על 66% בסוף השנה הנוכחית וגם ב-2025, ולרדת ל-63% תוצר ב-2030.

עד ההחלטה היו ממוקדים בבנק ישראל ביציבות הפיננסית, אך כעת עושים צעד מקדמי - באים לסייע למשקי הבית והעסקים, וככל שהנתונים יאפשרו, יוכלו להמשיך בהפחתת ריבית, שכן לדברי הנגיד גם ריבית של 4.5% הינה מרסנת.

בנק ישראל מוסיף ומדגיש, כי תוואי הריבית ייקבע בהתאם להמשך התכנסות האינפלציה ליעדה, המשך היציבות בשווקים הפיננסיים, הפעילות הכלכלית והמדיניות הפיסקלית.

הסקירה הוכנה על ידי מחלקת מאקרו כלכלה, בנק דיסקונט

מנהלת המחלקה: נירה שמיר, כלכלנית ראשית, nira.shamir@dbank.co.il

הערות ואזהרות כלליות מטעם בנק דיסקונט לישראל בע"מ:

הניתוח הכלול בסקירה זו הינו למטרת אינפורמציה בלבד ואין לראות בו המלצה, תחליף לייעוץ אישי המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל לקוח או הזמנה לייעוץ כאמור או הצעה להחזיק/לקנות/למכור ני"ע או נכסים פיננסיים או התחייבות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לייעוץ ללקוחותיו בהתאם לאמור בו. הניתוח מתפרסם בהתבסס, בין היתר, על נתונים ומידע גלויים לציבור שהונחו כמהימנים מבלי שבדקו עצמאית, העשויים להיות חסרים, בלתי מדויקים, בלתי מעודכנים ואינם מתיימרים להוות ניתוח מלא של כלל הנושאים המפורטים בה או להחליף את שיקול דעתו העצמאי של הקורא. הדעות המובאות בסקירה מייצגות את עמדת מחבריה והן אינן זהות בהכרח לעמדת יועצי ההשקעות בבנק. הדעות האמורות נכונות ליום פרסומן לראשונה והן יכולות להשתנות בכל עת ללא הצורך בהודעה מוקדמת. הניתוח מופץ כחלק מתפוצה רחבה, וגם אם במסגרת תפוצה רחבה זו, הוא מגיע אליך אישית באמצעות הדוא"ל או בכל דרך או מדיה אחרת, אין לראות בו משום ניתוח או סקירה המותאמים לצרכיך ולנתונים האישיים שלך, לא מבחינת תוכן הניתוח, לא מבחינת סוגי הני"ע והנכסים הפיננסיים הנזכרים בו, ככל שיהיו ולא מכל בחינה אחרת. עשוי להיות למחברי הסקירה ו/או לבנק עניין אישי בנושא הסקירה. הבנק וכל חברה קשורה אליו ו/או בעלי מניותיו ו/או עובדיו ו/או מי מטעמו אינם לא יהיו אחראים לכל אי דיוק, שגיאה או כל פגם אחר בסקירה זו, לרבות ביחס לנתונים ו/או לכל נזק, ישיר או עקיף, שייגרם, אם ייגרם, כתוצאה מהסתמכות על סקירה זו, ואינם יכולים לערוב או להיות אחראים למהימנות המידע המפורט. אין להפיץ, להעתיק, לפרסם או לעשות כל שימוש אחר בסקירה זו ללא אישור הבנק מראש ובכתב. העברת הסקירה ופרסומה במלואה או בחלקה, ללא קבלת אישור הבנק כאמור לעיל הינה אסורה בהחלט. הבנק ו/או חברות הבנות שלו ו/או החברות הקשורות עוסקות, בין היתר בנייהול תיקי השקעות, מסחר בניירות ערך, ביצוע עסקאות בבורסה ובפעילות בנקאית לסוגיה, ועשויים להחזיק ו/או לבצע, בין היתר, עסקאות בנייר הערך ו/או נכסים פיננסיים הנזכרים בסקירה זו, ככל שנזכרים, בהתאם או שלא בהתאם לאמור בה. תיתכן אפשרות שבסקירה נפלו שיבושי הגהה, ניסוח, טעויות, אי דיוקים וכו' למרות שהבנק נוקט באמצעים ככל יכולתו למונעם. השימוש באינטרנט חשוף לתקלות וסיכונים הטבועים ברשת האינטרנט ובמערכות ממוחשבות על אף שהבנק נוקט בכל האמצעים הסבירים למניעת תקלות וסיכונים, כאמור. לפיכך לא ישא הבנק באחריות לנזק ו/או הפסד ו/או הוצאה ו/או תוצאה שנגרמה כתוצאה משיבוש ו/או הפסקה בקווי התקשורת ו/או בהעברת הנתונים ככל שאלו נגרמו מתקלות שאינן בשליטת הבנק ושהבנק לא יכול היה למונען במאמץ סביר.